Загальна характеристика бухгалтерського прикладного забезпечення

асистент Бахарєва Я.В.

<u>Прикладне програмне забезпечення</u> – це сукупність програм, які призначені для реалізації конкретних задач опрацювання даних, які користувач розв’язує в ході своєї діяльності.

Прикладне програмне забезпечення

Прикладне ПЗ загального призначення

Текстові редактори
Текстові процесори
Електронні таблиці
Графічні редактори
Системи управління базами даних

Прикладне ПЗ спеціального призначення

Системи автоматизованого проектування
Настільні видавничі системи
Бухгалтерські системи
Фінансові аналітичні системи
Редактори HTML (Web-редактори)
Системи автоматизованого перекладу
Інтегровані системи діловодства
Експертні системи
Системи відеомонтажу

***<u>Категорії користувачів</u>**, що формують основні вимоги до бухгалтерських програмних продуктів:*

***бухгалтери** — безпосередні користувачі комп'ютерної системи бухгалтерського обліку;*

***програмісти і техніки** — спеціалісти з інформаційних систем;*

***управлінці** — керівництво підприємств;*

Вимоги до бухгалтерського програмного забезпечення

(для проведення порівняння комп'ютерних програм)

- *функціональні;*
- *технічні;*
- *комерційні;*
- *ергономічні.*

Функціональні вимоги:

- *Ведення журналу операцій (здатність вводити та накопичувати всі господарські операції, що відображають господарську діяльність підприємства);*
- *Ажур (можливість розраховувати підсумки за рахунками бухгалтерського обліку (обороти, залишки) на будь-який момент часу при довільній кількості введених господарських операцій);*
- *Аналітичний облік (можливість вести аналітичний облік у таких розрізах і з таким рівнем деталізації, як цього вимагають потреби управління);*
- *Кількісний облік (можливість ведення обліку в натуральному вимірнику);*
- *Валютний облік (облік у валютах, що відрізняються від базової (основної) валюти);*
- *Гнучкість (можливість пристосувати програму до особливостей конкретного підприємства та змін у законодавстві).*

Технічні вимоги:

- *Невибагливість до апаратного забезпечення (можливість ефективно працювати на комп'ютерах із середніми технічними характеристиками);*
- *Редактор документів (вбудовані в програму засоби створення і коригування форм первинних документів, розрахунків та звітів);*
- *Експорт-імпорт даних (можливість обмінюватися даними з іншими програмами та пристроями (касовими апаратами, технологічними датчиками, сканерами штрих-кодів));*
- *Робота в мережах (здатність працювати на кількох комп'ютерах із поєднанням даних за допомогою комп'ютерної мережі);*
- *Захист інформації (забезпечення кодування інформації та обмеження доступу за допомогою системних паролів);*
- *Архів документів (Вбудовані засоби архівації даних з можливістю швидкого відновлення інформації).*

Комерційні вимоги:

- *Ціна (прийнятна для підприємства ціна програмного забезпечення та його супроводу);*
- *Супровід (послуги з навчання користувачів, оперативні консультації, оновлення програмного забезпечення);*
- *Документація (якісна детальна друкована документація до програм).*

Ергономічні вимоги:

- *Інтерфейс користувача (Зручні та нешкідливі для здоров'я користувача засоби забезпечення діалогу "людина — комп'ютер«);*
- *Програмна допомога (Розвинена система програмної допомоги, що дозволяє отримати "підказку" щодо будь-якої функції або дії в програмі).*

Основні функціональні вимоги, *що висуваються до бухгалтерського програмного забезпечення*

- *здатність вводити та накопичувати всі операції, що відображають господарську діяльність підприємства;*
- *можливість розраховувати підсумки за рахунками бухгалтерського обліку (обороти, залишки) на будь-який момент часу при будь-якій кількості введених господарських операцій;*
- *обробка кореспонденцій господарських операцій із зазначенням конкретних аналітичних об'єктів та формуванням звітів у розрізі аналітики;*
- *кількісний облік товарно-матеріальних цінностей;*
- *облік у розрізі кількох валют;*
- *можливість швидко і без втрат інформації налагодити план рахунків, звітні форми, шаблони проводок, звітність довільної форми як відповідно до специфіки конкретного підприємства (незалежно від форми власності та виду діяльності), так і згідно з можливими змінами в законодавстві.*

Програма 1С:Підприємство 8

Широкого поширення програма 1С:Підприємство в Україні набула починаючи з версії “1С:Підприємство 7.7”. Прихильність до неї з боку споживачів призвела до того, що незважаючи на появу конфігурацій під “1С:Підприємство 8 для України” ще в 2008 році, в 2018 році її все ще використовують близько 10% українських компаній від загального ринку програм 1С в Україні.

Поточна версія програми 1С:Підприємство 8.3 – при її створенні особливу увагу розробниками було приділено технологіям для експлуатації програми засобами мережі Інтернет і тепер крім роботи в режимі розподіленої інформаційної бази (РІБ) у версії 8.3 з'явилася можливість повноцінної роботи програм 1С в режимі Тонкого клієнта і "Web-клієнт".

1С:Підприємство має клієнт-серверну архітектуру, т.б. система складається з двох частин – клієнта і сервера.

Клієнт – це сукупна назва користувацького додатка, а сервер – службова частина, що є прихованою від користувача.

“***Товстий клієнт***” – “звичайний” для 1С 8 вид клієнтського додатка, особливістю якого є те, що більшу частину інформації система обробляє на комп’ютері користувача і більша частина цієї інформації зберігається на комп’ютері коритсувача у вигляді тимчасових файлів. Цей режим є вибагливим до каналу передачі даних та був єдиним варіантом запуску системи !С до появи платформи 1С 8.2. Для запуску товстого клієнта використовується файл ***1cv8.exe***. Роботи по розробці прикладного рішення (Конфігуратор) можна здійснювати лише в режимі товстого клієнта.

“***Тонкий клієнт***” – режим, що з’явився з виходом платформи 8.2 та 8.3. Робота в режимі “тонкого клієнта” може здійснюватись тільки в режимі керованого додатка.

В режимі “тонкого клієнта” всі дії виконуються на сервері а користувачеві виводитьві лише відображення отриманої після обробки інформації. Цей режим не потребує великих ресурсів системи та каналів зв’язку. Для запуску тонкого клієнта використовується файл ***1cv8c.exe***.

“***Web-клієнт***” – режим, що забезпечує користувачеві 1С зручну віддалену роботу з інформаційними базами 1С через Інтернет. При застосуванні даного режиму користувач підключається до web-сервера, який налаштовано спеціальним способом , цей сервер здійснює взаємодію клієнтів з інформаційною БД або з кластером. Така технологія добре підійде для автоматизації на базі 1С інтернет-магазинів.

Прикладні рішення 1С не потребують доопрацювань для того, щоб з ними працювати через мережу Інтернет – вони забезпечують самостійне функціонування системи 1С на комп’ютері користувача, а підключення клієнтських додатків 1С через інтернет може здійснюватись за допомогою http-протоколу, або по протоколу https, який підтримує шифрування інформації, яка передається.

Web-клієнт системи 1С через Інтернет функціонує під керуванням браузера інтернета і тому такий клієнт може додатково працювати на комп’ютері з операційною системою Mac OS, на планшетах iPad з встановленою системою Apple (в браузері Safari).

Програма 1С:Підприємство 8 може працювати як у файловому режимі бази даних так і Клієнт-серверному варіанті, для компаній які використовують 10 і більше користувачів краще використовувати Клієнт-серверний варіант програми. Для організації роботи програми в Клієнт-серверному варіанті крім ліцензій на Основну програму і додаткові робочі місця необхідно придбати ліцензію на Сервер 1С:Підприємство 8 і вибрати один з декількох варіантів платних або безкоштовних SQL серверів, платні: Microsoft SQL Server, Oracle Database, безкоштовні PostgreSQL, IBM DB2. Робота в Клієнт-серверному варіанті забезпечує більш швидкий доступ до даних і кращий захист інформації в порівнянні з файловим варіантом.

Система 1С:Підприємство 8 підтримує роботу з широким спектром торгового обладнання: фіскальні реєстратори, ваги, ПОСТ термінали, сканери штрих-кодів, датчики обліку відвідувачів.

Програма 1С:Підприємство 8 складається з двох компонентів: ***технологічної платформи*** (виконує загальносистемні функції, є відкритою системою, т.б. можлива підтримка зі сторони незалежних розробників) та ***прикладних рішень*** (розробляються на вбудованій високорівневій мові програмування і використовуються в середовищі 1С:Підприємство для автоматизації різних ланок діяльності).

Технологічна платформа включає три функціональні компоненти:
"Бухгалтерський облік" (призначена для автоматизації бухгалтерського обліку на основі бухгалтерських операцій);
"Оперативний облік" (призначена для автоматизації оперативного обліку різних засобів в різних розрізах);
"Розрахунок" (призначена для автоматизації складних розрахунків).

Загальна архітектура 1С:Підприємство

- Інтернаціоналізація
- Обмін даними
- Інтерфейсні механізми
- Прикладні механізми
- Загальні механізми
- Економічна та аналітична звітність
- Web-розширення
- Система прав доступу
- Інтеграція
- Масштабованість
- Робота користувача
- Розширення для мобільних пристроїв
- Засоби адміністрування
- Засоби розробки

Конфігурація програмного продукту 1С ***складається з об'єктів*** (об'єктів метаданих), кожен з яких має своє призначення.

Структура прикладного рішення (конфігурації) 1С – визначається складом об'єктів конфігурації та взаємозв'язками між ними.

Об'єкти конфігурації 1С:Підприємство – це засоби,які призначені для відображення реальних об'єктів та явищ предметної області.

В самому загальному вигляді *взаємозв'язок об'єктів* можна розлядати наступним чином:

Умовно-постійна інформація:

Константи
Довідники
Перерахунки
Плани видів характеристик
Плани рахунків
Плани видів розрахунків

Документи:

Документи
Журнали документів
Нумератори
Послідовності

Регістри:

Регістри відомостей
Регістри накопичення
Регістри бухгалтерії
Регістри розрахунку

Обробка і виведення інформації:

Обробки
Звіти

Всі об’єкти 1С можна поділити на групи:

- об’єкти 1С для обліку;
- об’єкти 1С для користувача;
- об’єкти 1С для програміста;
- об’єкти 1С для роботи з іншими об’єктами.

Перелік основних об’єктів конфігурації можна побачити як в режимі “Конфігуратор”, так і в користувацькому режимі (якщо зайти від імені адміністратора).

Перегляд основних об’єктів конфігурації в 1С:Підприємство 8.0

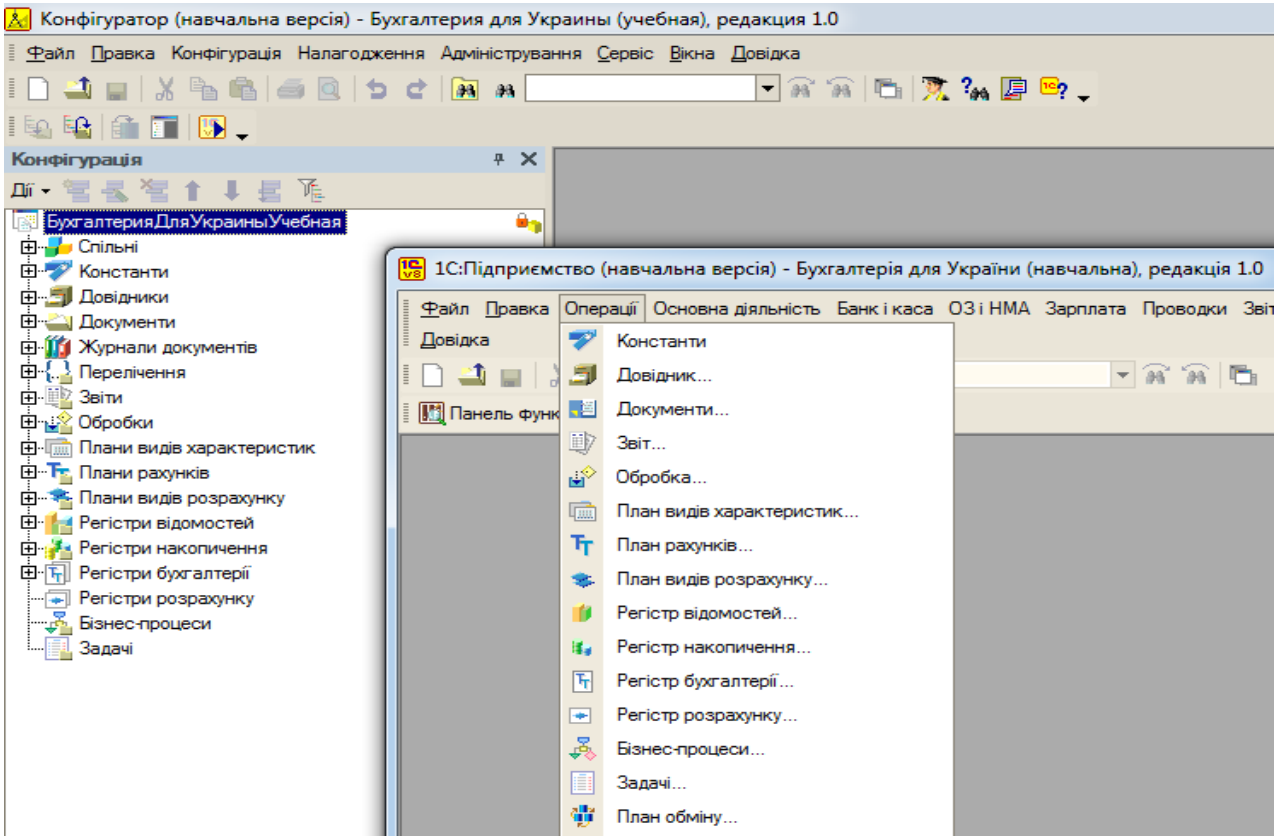

Основні об’єкти конфігурації <u>для обліку</u> в 1С

Ці об’єкти конфігурації є засобами ведення обліку. До них відносять:

Документи 1С;

Довідники 1С;

Регістри 1С.

Основні об’єкти конфігурації <u>для користувача</u> в 1С

Ці об’єкти конфігурації не дають можливості вести облік, але необхідні користувачеві для зручної роботи з програмою. До них відносять:

Журнали документів 1С;

Звіти 1С.

Поняття системи “1С:Підприємство”

До ***основних понять*** належать:

1. Константи;
2. Перелічення;
3. Довідники;
4. Документи;
5. Журнали документів;
6. Звіти;
7. Обробки.

До ***додаткових понять*** належать:

1. Плани рахунків, видів характеристик, видів розрахунку;
2. Операції і проводки;
3. Журнали операцій і проводок (регістри бухгалтерії);
4. Типові операції;
5. Коректні проводки;
6. Субконто;
7. Регістри (відомостей, розрахунку, накопичення)

Основне призначення програми 1С:Підприємство 8 - ведення бухгалтерського та податкового обліку та підготовка відповідної звітності.

Основним способом ведення обліку в «1С:Підприємство 8» є реєстрація фактів господарської діяльності підприємства за допомогою документів.

Альтернативним способом ведення обліку є реєстрація господарських фактів з використанням введення операцій вручну.

Класифікація звітів в системі “1С:Підприємство 8”

Звіти системи “1С:Підприємство” поділяють на:

- стандартні (використовують для будь-яких розділів бухгалтерського обліку);
- спеціалізовані (орієнтовані на конкретні розділи бухгалтерського обліку);
- регламентовані (призначені для формування звітної інформації для різних державних органів та цільових фондів).

Бухгалтерська звітність – необхідна для користувачів такої звітності при прийнятті ними економічних рішень інформація про фінансовий стан суб’єкта господарювання на певну дату, фінансові результати його діяльності та рух грошових коштів за звітний період, систематизована у відповідності до вимог Закону України “ Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні ”

Бухгалтерська звітність включає:

фінансову звітність;

податкову звітність;

статистичну звітність;

управлінську звітність.

Регламентована звітність в “1С:Підприємство 8.0”

Організація зобов'язана періодично формувати регламентовану звітність - комплекти звітів, порядок заповнення яких встановлюється нормативними документами. У програмі містяться такі форми звітності :

- *бухгалтерська звітність;*
- *податкові декларації та розрахунки;*
- *звіти в соціальні позабюджетні фонди;*
- *статистична звітність;*
- *довідки , які подаються до податкових органів;*
- *декларації про виробництво та обіг алкогольної продукції.*

Реалізовано численні сервіси для зручності роботи з регламентованими звітами: календар бухгалтера , можливість налаштування списку звітів , перевірка правильності заповнення звітів та розшифровка показників звітів та ін.. Форми регламентованої звітності періодично змінюються рішеннями державних органів.

Список регламентованих звітів в “1С:Підприємство 8.0”

Бухгалтерські звіти
Бухгалтерський баланс
Декларація про прибуток
Звіт про власний капітал
Звіт про рух грошових коштів
Податкова звітність
Звіт по Єдиному соціальному внеску (зовнішній)
Звіт у Пенсійний фонд (місячна форма)
Декларація по ПДВ
Декларація про прибуток
Розрахунок акцизного збору
Розрахунок акцизного збору для отримувачів спирту
Розрахунок суми за забруднення
Декларація з єдиного податку (для юр. осіб)
Декларація з єдиного податку (для фіз. осіб)
Податкова звітність для іноземних організацій
Декларація про прибуток
Звітність фізичних осіб
Декларація з ПДФО; Форма № 1ДФ
Звітність у фонди
Звіт у ФСС на випадок тимчасової втрати працездатності
Звіт у ФСС від нещасних випадків
Звіт у ФСС на випадок безробіття
Статистичні звіти
Звіт по праці (форма №1-ПВ)
Звіт про наявність вакансій (форма №3-ПН)
Звіт про зайнятість і працевлаштування інвалідів (форма №10-ПІ)
Довідки
Декларація про валютні цінності (з довідками)
Виробництво алкогольної продукції
Звіт про суму збору на розвиток виноградарства
Розрахунок акцизного збору для отримувачів спирту

Вікно вибору регламентованих звітів в “1С:Підприємство 8.0”

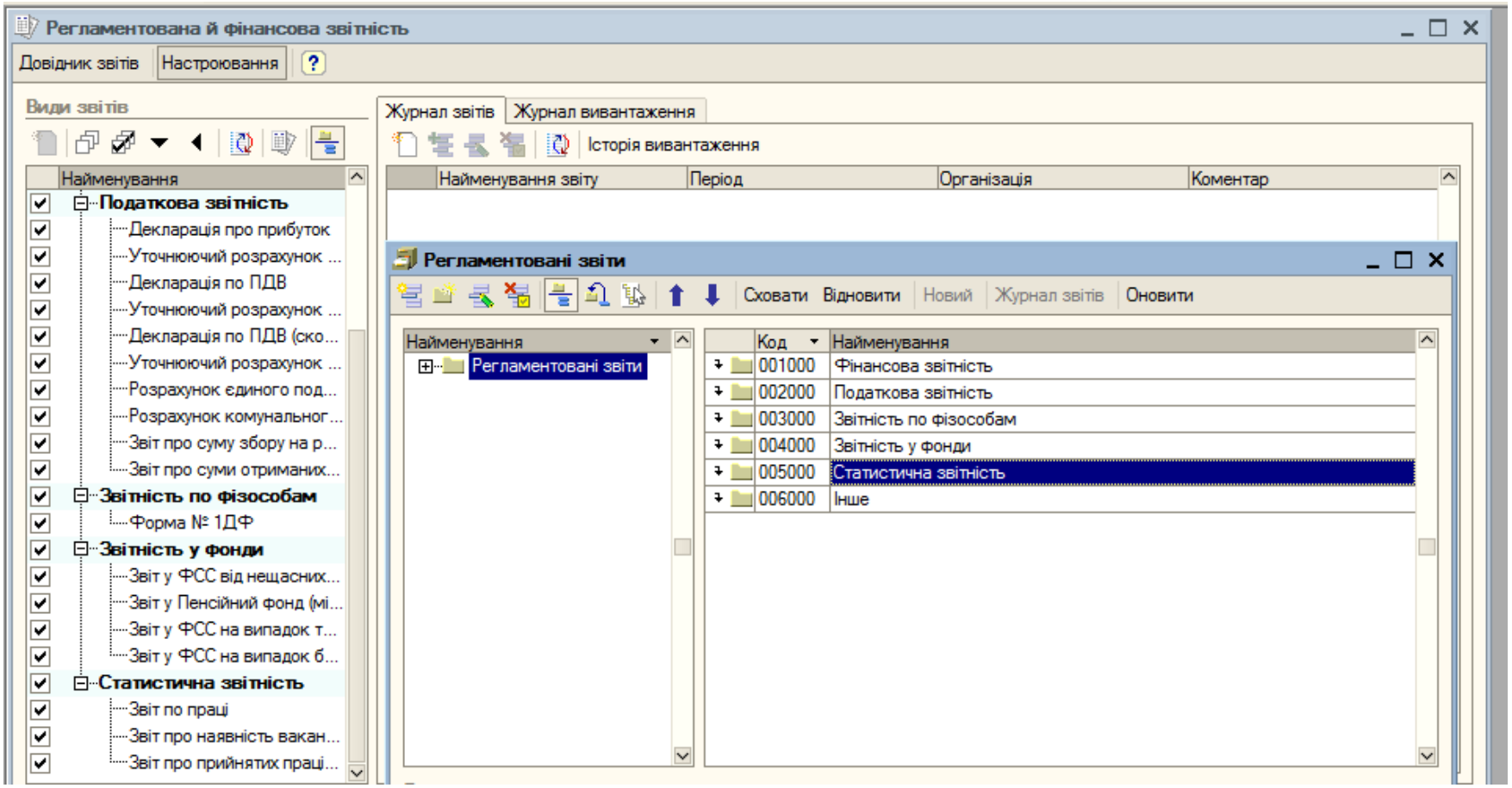

Стандартні звіти в системі “1С:Підприємство 8.0”

До складу «1С:Бухгалтерії 8 для України» входять стандартні звіти, призначені для отримання даних по залишках і оборотах рахунків, субконто і проводках в різних розрізах для бухгалтерського і податкового обліку.

Стандартні звіти розраховані переважно на внутрішнє використання на підприємствах, що ведуть бухгалтерський і податковий облік за допомогою «1С:Бухгалтерії 8 для України».

Для кожного виду обліку (бухгалтерського або податкового) передбачені власні набори стандартних звітів. Початкова інформація для формування звітів вибирається з відповідних журналів проводок.

Для бухгалтерського обліку в «1С:Бухгалтерії 8 для України» передбачений наступний набір стандартних звітів:

- «Оборотно-сальдовавідомість»;
- «Шахова відомість»;
- «Оборотно-сальдовавідомість по рахунку»;
- «Обороти рахунку»;
- «Аналіз рахунку»;
- «Картка рахунку»;
- «Аналіз субконто»;
- «Обороти між субконто»;
- «Картка субконто»;
- «Зведені проводки»;
- «Звіт по проводках»;
- «Діаграма».

Перераховані звіти доступні через меню «Звіти».